

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obo/2/2022
Identifikačné číslo spisu: 6022200050
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6022200050.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceľovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu: Správcovská a reštrukturalizačná k.s., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 866 555, správca úpadcu „Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Domaníža - v likvidácii“, so sídlom 018 16 Domaníža, IČO: 00 200 051, zast. SUCHÝ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 52 826 791, proti žalovanému: D. O. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, XXX XI H. T., o zaplatenie 80.466,50 eur a o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cbi/1/2022-74 zo dňa 16. 02. 2022, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cbi/1/2022-74 zo dňa 16. 02. 2022, p o t v r d z u j e .

II. Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd prvej inštancie (ďalej tiež „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením č. k. 43Cbi/1/2022-74 zo dňa 16. 02. 2022 návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Z odôvodnenia uznesenia prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, prvoinštančnému súdu doručenu dňa 31. 01. 2022, domáhal uloženia povinnosti žalovanému:

- uhradiť v prospech konkurznej podstaty úpadcu „Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Domaníža - v likvidácii“ sumu vo výške 80.466,50 eur,

- zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou, ktorej je výlučným vlastníkom v podiele 1/1

k celku, a to nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. H. T., obec H. T.Y.J., okres H. T., zapísanej na LV č. XXXXX ako stavba - bytový dom so súpisným číslom XXX, byt č. X, vchod XXA, na l. poschodí,

postavený na parcele KNC, par. č. XXXX/X a pozemku - parcela KNC, par. č. XXXX/X, o výmere 584 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku: 5133/162500 k celku, vrátane jej prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného zaťaženia tejto nehnuteľnosti, a to do právoplatného skončenia konania o zaplatenie sumy 80.466,50 eur vo veci žalobcu „Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Domaníža - v likvidácii“, so sídlom 018 16 Domaníža, IČO: 00 200 051, v mene ktorej koná Správčovská a reštrukturalizačná, k. s., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 866 555 proti žalovanému D. O. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, XXX XI H. T. (ďalej len „do právoplatného skončenia konania o zaplatenie sumy 80.466,50 eur“),

- zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou, ktorej je podielový spoluvlastník vo výške spoluvlastníckeho podielu 1 k celku, a to nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. U., obec U., okres Q. Q., zapísanej na LV č. XXX, ako stavba - rodinný dom so súpisným číslom XX, postavená na parcele KNC, parc. č. XXX, o výmere 70 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, vrátane jej prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného zaťaženia tejto nehnuteľnosti, a to do právoplatného skončenia konania o zaplatenie sumy 80.466,50 eur,

- zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou, ktorej je podielový spoluvlastník vo výške spoluvlastníckeho podielu 30/180 k celku, a to nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. U., obec U., okres Q. Q., zapísanej na LV č. XX, parcela registra KNC, parcelné číslo XXX, o výmere 70 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie ako stavba - rodinný dom so súpisným číslom XX, postavená na parcele KNC, parc. č. XXX, vrátane jej prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného zaťaženia tejto nehnuteľnosti, a to do právoplatného skončenia konania o zaplatenie sumy 80.466,50 eur,

- zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou, ktorej je podielový spoluvlastník vo výške spoluvlastníckeho podielu 30/180 k celku, a to nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. U., obec U., okres Q. Q., zapísanej na LV č. XX, ako stavba - rodinný dom so súpisným číslom XX, postavená na parcele KNC, parc. č. XXX, o výmere 108 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie a pozemku - parcela registra KNC, parcelné číslo XXX, o výmere 108 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, vrátane jej prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného zaťaženia tejto nehnuteľnosti, a to do právoplatného skončenia konania o zaplatenie sumy 80.466,50 eur,

- zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou, ktorej je podielový spoluvlastník vo výške spoluvlastníckeho podielu 30/180 k celku, a to nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. U., obec U., okres Q. Q., zapísanej na LV č. XX, ako stavba - rodinný dom so súpisným číslom XX, postavená na parcele KNC, parc. č. XXX, o výmere 82 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie a pozemku - parcela registra KNC, parcelné číslo XXX, o výmere 82 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, vrátane jej prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného zaťaženia tejto nehnuteľnosti, a to do právoplatného skončenia konania o zaplatenie sumy 80.466,50 eur.

3. Žalobca na základe skutkových okolností popísaných v žalobe, ako aj s poukázaním na predložené listinné dôkazy, súdu navrhol, aby nariadil neodkladné opatrenie do času právoplatného rozhodnutia o podanej žalobe, tvrdiac, že je tu dôvodná obava, že žalovaný v žalobe špecifikované nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorým je v katastri nehnuteľností evidovaný ako výlučný vlastník, ako aj podielový spoluvlastník, prevedie na inú osobu. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa žalobcu dôvodné, opodstatnené a zákonné, s poukázaním na bezprostredne hroziacu ujmu jeho osoby v prípade, ak by došlo k prevodu nehnuteľností. Žalobca poukázal na to, že žalovaný napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu do dnešného dňa dobrovoľne nevrátil finančné prostriedky, ktoré sú predmetom žaloby a tieto nie je ochotný vrátiť ani v budúcnosti. Vzhľadom na úmysel žalovaného spôsobiť žalobcovi a následne aj veriteľom, ktorí si prihlásili svoje pohľadávky do konkurzného konania, finančnú ujmu, je podľa žalobcu dôvodné a žiaduce návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Tvrdí, že v prípade, ak by súd návrhu na dočasnú úpravu pomerov nevyhovел, mohlo by dôjsť k stavu, ktorý by bol zvrátený len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami, ako napr. ďalšie právne spory a nové podania žalobných návrhov. Vo vzťahu k žalovanej sume žalobca

uviedol, že táto predstavuje rozdiel medzi odmenou, ktorú si D.. O. H. uhradil v sume 126.099,23 eur a sumou, ktorá mu bola priznaná posledným právoplatným a vykonateľným rozhodnutím vo výške 45.632,73 eur. Sám žalovaný, D.. O. H. v odpovedi zo dňa 20. 10. 2020 na výzvu súdu z 30. 09. 2020 uviedol, že časť odmeny na účet úpadcu nevrátil, pričom k vráteniu finančných prostriedkov nedošlo ani do dňa spísania žaloby. Žalobca tvrdí, že finančné prostriedky, ktoré sú predmetom žaloby, predstavujú majetok úpadcu a majú byť vrátené do konkurznej podstaty a následne prerozdelené veriteľom. Odvolaný správca tak svojím konaním ukracuje veriteľov.

4. Poukázaním na ustanovenia § 324 ods. 1, ods. 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. c/, d/, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s p.“), súd prvej inštancie návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, uznesením č. k. 43Cbi/1/2022-74 zo dňa 16. 02. 2022, zamietol.

5. Prvoinštančný súd konštatoval, že žalobca k žalobe pripojenými listinami osvedčil, že v právnej veci konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu „Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Domaníža - v likvidácii“, Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd konkurzný uznesením č. k. 51-24K/142/95-Že-1231 zo dňa 13. 01. 2011 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) sp. zn. 4Obo/16/2011 zo dňa 31. 08. 2011, schválil konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a vyúčtovanie odmeny a výdavkov žalovaného ako správcu tak, že výdavky správcu boli vo výške 2.654,40 eur a odmena správcu bola vo výške 139.376,80 eur, preddavok na odmenu vo výške 13.277,57 eur, na doplatenie zostala suma vo výške 126.099,23 eur. Rozvrhovým uznesením č. k. 51-24K/142/95-Že-1324 zo dňa 21. 05. 2012 v spojení s opravným rozvrhovým uznesením č. k. 51-24K/142/95-Že-1334 zo dňa 14. 06. 2012 rozhodol konkurzný súd o odmene správcu tak, že D.. O. H. prislúcha pohľadávka 126.099,23 eur + 2.654,40 eur, uspokojuje sa vo výške 128.753,63 eur. Žalobca tiež osvedčil, že na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, podaného na podnet veriteľa CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT, a.s., Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 2MOBdoV/4/2012 zo dňa 13. 12. 2016, právoplatným dňa 27. 01. 2017, vyššie označené uznesenia konkurzného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní konkurzný súd uznesením č. k. 51K/142/1195-1623 zo dňa 14. 11. 2018, právoplatným dňa 24. 04. 2019 a vykonateľným dňa 29. 04. 2019 v spojení s potvrdzujúcim uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Obo/1/2019 zo dňa 19. 03. 2019, schválil doplnenú konečnú správu o speňažení majetku z konkurznej podstaty úpadcu tak, že odmena správcu je vo výške 58.910,30 eur, po odrátaní vyplateného preddavku vo výške 13.277,57 eur zostáva na doplatenie suma 45.632,73 eur. Výdavky správcu predstavujú sumu 2.654,40 eur. Žalobca tak osvedčil, že z podstaty úpadcu „Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Domaníža - v likvidácii“ sa uspokojila odmena žalovaného ako správcu v sume 126.099,23 eur, pričom podľa právoplatného a vykonateľného uznesenia konkurzného súdu č. k. 51K/142/1995-1623 zo dňa 14. 11. 2018 odmena žalovaného ako správcu má byť doplatená len v sume 45.632,73 eur, čo predstavuje rozdiel vo výške 80.466,50 eur. Ide o sumu, zaplataenia ktorej sa žalobca domáha v tomto konaní od žalovaného v prospech konkurznej podstaty úpadcu.

6. Súd prvej inštancie návrh žalobcu zamietol konštatujúc, že zákonodarca pre zabezpečenie plnenia peňažnej pohľadávky favorizuje nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podľa § 324 ods. 3 C. s. p. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, pričom navrhovateľ si nemôže sám zvoliť, či mu viac vyhovuje nariadenie zabezpečovacieho alebo neodkladného opatrenia. Žalobca v návrhu neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré by v danom prípade sledovaný účel odvrátiť obavu, že exekúcia bude ohrozená, nie je možné dosiahnuť nariadením zabezpečovacieho opatrenia. Rovnako žalobca neuviedol konkrétne skutkové tvrdenia, z ktorých by vyplýval záver o bezprostrednom nebezpečenstve znižovania hodnoty majetku žalovaného. Konajúci súd zdôraznil, že samotná existencia pohľadávky, a to ani právoplatne priznané, nie je ešte sama osebe dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Neodkladné alebo zabezpečovacie opatrenie je odôvodnené nariadiť až v prípade, ak žalovaný začal robiť úkony, ktoré môžu smerovať k zmenšeniu jeho majetku, a teda k ohrozeniu výkonu exekúcie, pričom z návrhu nevyplýva, že by žalovaný hodnotu svojho majetku znižoval. Napokon súd prvej inštancie poukázal na

to, že žalobca ani odhadom neuviedol predpokladanú hodnotu nehnuteľností žalovaného vo väzbe na výšku uplatneného peňažného nároku, z dôvodu ktorej okolnosti, nie je odôvodnený zákaz nakladania so všetkými nehnuteľnosťami v majetku žalovaného, ani z pohľadu proporcionality.

7. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to písomným podaním zo dňa 08. 03. 2022 na č. l. 83 až 88 spisu. Dôvodiac odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C. s. p., žalobca odvolaciemu súdu navrhol, aby uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cbi/1/2022-74 zo dňa

16. 02. 2022 ako vecne nesprávne rozhodnutie podľa § 388 C. s. p., zrušil a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel. Žalobca vo vzťahu k favorizovaniu zabezpečovacieho opatrenia tvrdí, že v prípade, ak už bolo

na nehnuteľnostiach žalovaného zriadené iné záložné právo, zaradí sa záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením do poradia záložných práv zriadených na nehnuteľnostiach. Aj v prípade, ak by bolo záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením prvým a jediným záložným právom na nehnuteľnostiach žalovaného, nemá žalobca úplnú istotu, že jeho pohľadávka bude nakoniec uspokojená speňažením nehnuteľností, nakoľko záložné právo ako zabezpečovacie opatrenie nebráni žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami a žalovaný môže sťažiť, dokonca úplne zmariť výkon záložného práva tým, že tieto nehnuteľnosti zaťaží právami tretích osôb, kedy môže vzniknúť stav, že nik nebude mať záujem nehnuteľnosti kúpiť a speňaženie nehnuteľností bude preto neúspešné. Zriadenie zabezpečovacieho opatrenia preto považuje žalobca za nedostatočné, nakoľko iba v prípade, ak žalovaný poruší zákaz nakladať s nehnuteľnosťami, ktorý mu bol uložený neodkladným opatrením, je právny úkon vykonaný v rozpore s nariadeným neodkladným opatrením, absolútne neplatný. Žalobca ďalej dôvodí tým, že v čase vyhotovovania odvolania zistil, že žalovaný sa začal zbavovať majetku, ktorého je vlastníkom. Z LV č. XXXXX vedeného pre k. ú. H. T. vyplýva, že pri nehnuteľnostiach, pri ktorých je žalovaný označený ako vlastník, je vyznačená plomba

na základe R.-XXX/XXXX. Žalovaný teda už podnikol reálne kroky k tomu, aby zmenšil svoj majetok, a to buď samotným prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam alebo jeho zaťažením v prospech tretej osoby. Medzi týmito nehnuteľnosťami je aj byt č. X v bytovom dome so súp. č. XXX, vchod XXA, 1. posch., ktorá nehnuteľnosť bola predmetom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa žalobcu je splnená aj ďalšia podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, a to princíp proporcionality, nakoľko žalovaný je podľa portálu www.katasterportal.sk vlastníkom štrnástich nehnuteľností a žalobca v návrhu

na nariadenie neodkladného opatrenia navrhol zriadiť zákaz nakladania len na piatich nehnuteľnostiach. Žalovaný je z celkového počtu nehnuteľností vlastníkom štyroch bytov, pričom žalobca navrhol nariadenie neodkladného opatrenia len vo vzťahu k jednému bytu č. X. Žalobca zároveň poukázal na fakt, že žalovaný ako konkurzný správca bol vyčiarknutý

zo zoznamu správcov, a teda je predpoklad, že v čase, kedy vykonával úkony ako správca úpadcu, nemal uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone funkcie správcu, a preto nie je možné počítať s tým, že by žalovaná suma vo výške 80.466,50 eur mohla byť v budúcnosti uhradená zo strany niektorej poisťovne. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení má žalobca za to, že jediným spôsobom uspokojenia žalovanej pohľadávky v prípade, ak ju žalovaný neuspokojí dobrovoľne, bude predaj majetku, ktorý je vo vlastníctve žalovaného, čo však nemusí byť úspešné vzhľadom na to, že žalovaný podniká kroky za účelom zbavovania sa svojho majetku.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), včas (§ 362 ods. 1 veta prvá C. s. p.), proti uzneseniu, proti ktorému zákon podanie tohto opravného prostriedku pripúšťa (§ 355 ods. 2 C. s. p.), prejednal podané odvolanie v rozsahu a z dôvodov v nich uvedených (ktorými je odvolací súd podľa § 379 a § 380 ods. 1 C. s. p. viazaný), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (nakoľko nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nebol vo veci daný ani dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné. Pred rozhodnutím o samotnom odvolaní, odvolací súd toto zaslal postupom podľa § 329 ods. 1 C. s. p. žalovanému, spolu s uznesením súdu prvej inštancie. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 23. 05. 2022 navrhol odvolaním napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu potvrdiť, súčasne si uplatnil náhradu trov odvolacieho

konania.

9. Odvolací súd preskúmal uznesenie prvoinštančného súdu, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že súd prvej inštalácie na základe vykonaného dokazovania (majúceho v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania v zmysle § 326 ods. 1 C. s. p.) došiel k správnyim skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštalácie, ako aj s dôvodmi v nich uvedenými, stotožňuje v celom rozsahu a na zdôraznenie ich správnyosti (§ 387 ods. 2 C. s. p.), reagujúc na odvolacie námietky žalobcu, uvádza nasledovné:

10. Predmetom konania je žaloba žalobcu o uloženie povinnosti žalovanému ako bývalému správcovi úpadcu „Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Domaniža - v likvidácii“, uhradiť do konkurznej podstaty sumu vo výške 80.466,50 eur, predstavujúcej rozdiel medzi odmenou, ktorú si správca uhradil v sume 126.099,23 eur a sumou, ktorá mu bola priznaná právoplatným a vykonateľným rozhodnutím vo výške 45.632,73 eur. Žalobca spolu so žalobou navrhol nariadenie neodkladného opatrenia v znení uvedenom v podanej žalobe. Súd prvej inštalácie uznesením č. k. 43Cbi/1/2022-74 zo dňa 16. 02. 2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

11. Žalobca súdu prvej inštalácie vytkol, že nesprávne vyhodnotil favorizovanie nariadenia zabezpečovacieho opatrenia pred neodkladným opatrením. Tvrdí, že zriadenie zabezpečovacieho opatrenia by bolo nedostatočné, nakoľko v prípade, ak už bolo na nehnuteľnostiach žalovaného zriadené iné záložné právo, zaradiť sa záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením do poradia záložných práv zriadených na nehnuteľnostiach a aj v prípade, ak by záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením bolo prvé a jediné záložné právo na nehnuteľnostiach žalovaného, nemá žalobca úplnú istotu, že jeho pohľadávka bude uspokojená speňžením nehnuteľností, nakoľko záložné právo ako zabezpečovacie opatrenie nebráni žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami. Žalobca ďalej poukázal na plombu vyznačenú na príslušnom liste vlastníctva pod č. R.-XXX/XXXX tvrdí, že žalovaný podnikol reálne kroky za účelom zbavovania sa svojho nehnuteľného majetku. Podľa žalobcu je splnená aj podmienka proporcionality pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko žalovaný je podľa portálu www.katasterportal.sk vlastníkom spolu štrnástich nehnuteľností (vrátane štyroch bytov), pričom žalobca v návrhu navrhol zriadiť zákaz nakladania len na piatich nehnuteľnostiach (vrátane jedného bytu). Žalobca zároveň poukázal na skutočnosť, že žalovaný je vyčiarknutý zo zoznamu správco, predpokladá, že v čase, kedy žalovaný vykonával úkony ako správca úpadcu, nemal uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone funkcie správca, preto je nepravdepodobné, že by žalovaná suma vo výške 80.466,50 eur mohla byť v budúcnosti uhradená zo strany niektorej poisťovne.

12. Podľa § 324 ods. 1, ods. 3 C. s. p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

13. Pre neodkladné opatrenia je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštalácie (§ 329 ods. 2 C. s. p.).

14. Vo vzťahu k námietke žalobcu o nesprávnom vyhodnotení prednostnej alternatívy zriadenia záložného práva podľa § 343 C. s. p., má odvolací súd za to, že súd prvej inštalácie subsidiaritu neodkladného opatrenia vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu, vyhodnotil správne. Odvolací súd poukazuje na vyššie citované ustanovenie C. s. p., podľa ktorého je nariadenie neodkladného opatrenia podmienené tým, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, ktorým ustanovením správne dôvodil aj súd prvej inštalácie v napadnutom rozhodnutí. Zabezpečovacie opatrenie má teda vždy prednosť a pokiaľ súd došpeje k záveru, že jeho nariadenie by bolo vo vzťahu k účelu vyplývajúcejmu z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia možné, samotný návrh zamietne, a to aj v prípade, ak by ostatné zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia boli splnené. S poukazom na uvedené je preto vhodné, aby návrh na nariadenie neodkladného opatrenia obsahoval zdôvodnenie a prípadne aj osvedčenie nedosiahnuteľnosti sledovaného účelu zabezpečovacím opatrením.

V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žalobca v návrhu nezdôvodnil, prečo (z akého dôvodu) má za to, že návrhom sledovaný účel nie je možné dosiahnuť nariadením zabezpečovacieho opatrenia. Odvolací súd k zdôvodneniu tejto okolnosti (až) v odvolaní žalobcu zdôrazňuje, že súd prvej inštancie je viazaný skutkovým a právnym stavom v čase vydania svojho rozhodnutia, súčasne aj pre odvolací súd je pri preskúvaní vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia relevantný stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Uvedené znamená, že pokiaľ žalobca až v odvolaní uviedol dôvody, pre ktoré má za to, že v preskúvanej veci je nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nepostačujúce, tieto na posúdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia vplyv mať nemôžu, práve pre pravidlo zakotvené v ustanovení § 329 ods. 2 C. s. p. Toto pravidlo je umocnené aj primeranou aplikáciou prvej vety § 217 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorej je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia), v spojení s § 234 ods. 2 C. s. p. (podľa ktorého ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku).

15. Odvolací súd pre úplnosť dopĺňa, že súd nie je povinný z vlastnej iniciatívy skúmať splnenie iných než (len) všeobecných podmienok na dosiahnutie sledovaného účelu zabezpečovacím opatrením, a to vzhľadom na skrátený a zjednodušený postup pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Sumarizujúc uvedené, bolo úlohou, resp. povinnosťou žalobcu v záujme vlastného procesného úspechu, aby sám osvedčil, že individuálne podmienky na dosiahnutie sledovaného účelu zabezpečovacím opatrením nie sú splnené. Keďže tak v návrhu neurobil, súd prvej inštancie správne konštatoval absenciu splnenia povinnosti žalobcu v opísanom smere, s ktorým záverom sa stotožňuje aj súd odvolací.

16. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu uvedenému v odvolaní o reálnych krokoch žalovaného vykonaných za účelom zbavovania sa svojho nehnuteľného majetku, odvolací súd opakuje už vyššie spomenutú skutočnosť vyplývajúcu z ust. § 329 ods. 1 C. s. p., a to, že pri posudzovaní vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia je relevantný stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie, a teda je vylúčené, aby odvolací súd založil svoje rozhodnutie na skutočnostiach, ktoré nastali až po vydaní napadnutého uznesenia. Predmetom odvolacieho prieskumu tak nemôže byť vecná správnosť napadnutého uznesenia z hľadiska skutočností, ktoré nastali až po jeho vydaní súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto na list vlastníctva, predložený žalobcom v odvolacom konaní s vyznačenou plombou na základe R.-XXX/XXXX a z neho vyplývajúce skutočnosti, prihliadať nemôže, nakoľko tento je datovaný dňom 08. 03. 2022 (č. l. 89 a nasl.), a teda až po vydaní uznesenia prvoinštančného súdu dňa 16. 02. 2022. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že súd prvej inštancie nebol povinný z vlastnej iniciatívy skúmať, kedy a či vôbec žalovaný vykoná úkon smerujúci k reálnemu zmenšeniu jeho majetku. Správne súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že samotná existencia pohľadávky, a to ani pohľadávky právoplatne priznanej, sama osebe ešte nie je dôvodom na nariadenie neodkladného (rovnako zabezpečovacieho) opatrenia, ale možno ho nariadiť až v prípade, kedy žalovaný začal robiť úkony smerujúce k zmenšeniu jeho majetku, a teda k ohrozeniu exekúcie. V danom prípade sa tak stalo bezpochyby po vydaní zamietavého rozhodnutia prvoinštančného súdu.

17. Pre úplnosť odvolací súd dopĺňa, že dodatočná zmena skutkových okolností významných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vytvára na strane žalobcu (navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia), priestor na podanie nového návrhu. V takom prípade prejednaní nového návrhu nebráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata) a súd mu môže za splnenia zákonných podmienok vyhovieť a neodkladné opatrenie nariadiť (§ 329 ods. 3 C. s. p.).

18. Povinnosť osvedčenia zo strany žalobcu odvolací súd zdôrazňuje napokon aj vo vzťahu k splneniu podmienky proporcionality. Súd prvej inštancie opäť správne uviedol, že u žalobcu absentuje vyčíslenie predpokladanej hodnoty nehnuteľností, vo vzťahu ku ktorým navrhol nariadenie neodkladného opatrenia, vo väzbe na výšku uplatneného peňažného nároku. Hoci žalobca v odvolaní tvrdí, že z portálu www.katasterportal.sk vyplýva vlastníctvo žalovaného k 14-im nehnuteľnostiam, pričom v návrhu navrhol zriadiť zákaz nakladania len na piatich nehnuteľnostiach žalovaného, nebolo povinnosťou prvoinštančného súdu tieto okolnosti dohľadávať, naopak, povinnosť predložiť relevantné dôkazné

prostriedky aj z pohľadu proporcionality, zaťažovala žalobcu. Uvedené sa vzťahuje aj na tvrdenie žalobcu o možnom neúspechu uspokojenia žalovanej pohľadávky niektorou z poisťovní, vzhľadom na absenciu uzatvorenia poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone funkcie správcu. Aj v tomto prípade platí, že bez bližšieho zdôvodnenia predmetného tvrdenia a preukázania relevantných skutočností, súd nie je spôsobilý vyhodnotiť konkrétne otázky súvisiace s predmetným tvrdením, súčasne nie je ani povinný tieto z vlastnej iniciatívy skúmať.

19. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cbi/1/20229-74 zo dňa 16. 02. 2022, ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C. s. p., potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou v odvolacom konaní bol žalovaný, ktorému vznikol proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 ods. 1 C. s. p., prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstv v čase začatia

dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha [dovolací návrh (§ 428 C. s. p.)].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej

inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).